

ОЛИВЕРА УРЕКАР
ГЛАНЦАЊЕ СУМРАКА

Библиотека

Дела

Главни и одговорни уредник
Селимир Радуловић

Рецензент

Copyright © 2012 by Olivera Urekar
Copyright © za Srbiju Orpheus, 2012

Ова публикација у целини или у деловима не сме се умножавати, прештамповати или преносити у било којој форми или било којим средствима без дозволе аутора или издавача нити може бити на било који други начин или било којим другим средством дистрибуирана или умножавана без одобрења издавача. Сва права за објављивање ове књиге задржавају аутор и издавач по одредбама Закона о ауторским правима.

Оливера Урекар

ГЛАНЦАЊЕ
СУМРАКА

ПЕСМЕ

Нови Сад
2012

судбине

ТЕЛЕВИЗОР

Тепали ми тепали
слатко мило сокоћало
прозорче наше у свет бели
тепали

Кад им у госте банем
насред ме собе смештали
ко род са предачких огњишта

Плишане софе
кристалне вазе
најлепше шаре тепиха за мене бирали
На главу ми венчић хеклани качили
ко некад мудрацима лоровов
О како бејаху бејаху ли срећни
ситне им бриге за белосветске мењах

Сад сам тек
електрична торокуша
дигитална лажовчина
очи им у глави завадим

Света нема па нема
остао само прозор
Стид ме себе самог да погледам

ТЕЛЕФОН

Везивали ме
рођеном жицом за зидове
Лајао сам лајао на пун месец бројчаника
лајао лајао лајао

Брбљиве усне
даљине ми бежичне дозвале
свет ми на праг довабиле

Свуда ходим свуда јездим
кроз сваку сад прођем недођију
Свет ми се
ко кукац копрца
мрежом мојом уловљен

Израсле ми ноге бежичне
али речи изгубих
И око сам добио око умрежено
али снове ми отели
Немам више шта да гледам
сит се копрцавих чуда нагледах

Оооо било је лепо
у топлом дому зазвонити
било је било лепо
мрежом смисла ловити речи
Док бејаш имао
баш имао
жицу
За реч жицу

ЧАСОВНИЦИ

Ситна је вечност
спрам нашег минута
Имате нешто против

Време стуцано здробљено смрвљено
најфинију прашину вечности
у себи похранисмо
Урне смо урне временске

И прво сунце
и последње зрнце песка
из пустиње безмерне чувамо
У свакој капи
живот нам клокоће
гргоље нам прапочела

Магнати лихвари мешетари
препродавци магле васељенске
ко нам све време није поткрадао
И туњези и трутови и зевачи
и трућала и зјалохватачи
и љубавници ситне сате
и тртави гладне године
и шта сад хоћете

Ви сте нас на свет донели
ваше срце у нама откуцава
А сад сте кивни на нас кивни
Немате времена
а време ћердате

ЦЕП

Мера сам мера свих ствари
и свих бића
глад неопевана
Хаљина се за мене купује
ђинђуве због мене закаче
Сан сам свих снова непросањаних

Свилене поставе лепљиви прсти
сити стомаци о мене се отимају
Мисле све се све купити има
и памћење ока
и дрхтај руке
свитац у ноћи лептир у коси
небо звездама начичкано
Ах лудости лудости

Имам ја то њихово све
мени то све дође ништа
Нисам пука звечка буђеларска
да тонем у крупно да тонем у ситно
у шушкетаво у звекетаво
Да им кроз дно потонем своје
у те плитке дубине њихове

Гледам их имају
имају па немају
и кад имају опет немају

живот им рулет рулет коцкарски
Играју се ратова мирова
играју купити играју продати
купити продати подвалити препродати
Свако себи вук

Читам их ко књигу цепну
познајем ко цеп рођени
Ја цепче
у цепу их имам

ЛОПТА

Котрљали ме
ваздухом земљом водом котрљали котрљали
Између две ватре
између два цијука летех
у крошње дечијих руку

Од мреже до мреже
на високој ноzi сад суљам
у кантаре њихове

И са севера и са југа
зури у мене планета
зобљу ме очи њене милионске
Свет се око моје осе врти

Руке ноге главе мреже
страсти навијачке о мене се отимају
Мало губе мало добију
ту добију тамо губе
па тамо добију па овде губе
тако у недоглед

Мени дође живот њима рат
рат шибицарски
Шта да кажем
ништа
Гледам живу главу да извучем

ЦИПЕЛЕ

Штрафтом се кикотале
за модне журнале позирале
а ни слутиле нису
велика пијаца јесте свет

Сада им се
у лице антилопско
лакована мода лавље цери

И сутра већ сутра
још живе у плакарска гробља
спустиће их руке
ове што их гладе

А никад се ето
никад запитале нису
што им је срце толико за туђим петама куцкало
за петама ландаравим куцкало куцкало
у кругу нацифраном куцкало
срце њихово куцкаво

И чудиће се
чудом чудити
како је мало
мало на свету дроњака

КОЛА

Обећали ми свет
и све четири стране његове
даљине непрегледне
И Кук и Колумбо и Васко
онај Де Гама
са длана ће ти јести обећали
пити из раткапне никловане

А живот ми прође у скитању уличном
у смуцању лево-десно
Китили ме свадбарским пешкирима
тетовирали кригле на крилима
барјаке ми на кров качили
Гонили ме
око сквера да се заиграм
ко у песку с одраслом неком децом
Мале и велике таштине да им
с краја на крај памети превозим

Сад под старе дане
нисам више за улична скитања
за безглава смуцања лева ни она десна
Куну ми каросерију матору
бацају клетве на шасију
електронику моју сву ми испљуваше
Људи па тек цветам трубим
цвета-та-та-там
а говоре свенула Свенула си кршино увенула

неки ће нам бржи око сквера зврцати
Клипове ми рођене у точкове подмећу
главом плаћам прекршај успоравања

Није ми жао недосегнутих брзина
ни зауларених коњских снага
ни раткапни двапут никлованих
Само далеких даљина ми жао
и друмова што их никад не заораш
Где је онај свет мој обећани
на коју ли се од четири стране одметнуо

РУЧАК

Одавно више за столом не седим
Ручају ме паркови улице кантине
приручна места брзогутачка
с ногу ме пождеру
Лакоумна ова времена
трпезу ми моју пожвакала

У сумрак се зачаврљам
са кашикама оцвалим
са самотним сланицима
са флекама прекаљених столњака
Ко у неславној шали некој
поскочим за сенком својом
себе самог за реп угризем

Каткад у цветној оази
тањира напуклог заноћим
да мрве стоне
ил клокот чорби
ил жамор трпезе пуне усним
Да зачујем звоцање виљушке
ил певање јутарњег ножа из кухињске тоалете
Да сетим се порцуланских предела својих

И сањам
у мирису хлебног претинца сањам
да нема више ждерача
да нема гутача жвакача
Сањам
над гладима опет
мудри моји столови столују

ДОМ

Ударали ми темеље
од колибе до конака
од чатрље до чардака
и на њима зидали собе
са постељама и колевкама и трпезама

И кровове ми подизали
од замка до учерице
од куле до плетарице
да се под њима ори свадбарка љубованка
тугованка успаванка
и почашница и пошалица
Колико ме о толико у мени ме беше

А сад ме има у земљишним књигама
у катастру у тефтеру пореском
у тлоцрту урбанистичком има ме
само у мени ме нема
Прозори ми ослепели
зидови оглувели
Кров ми се над главом пропео
ни врабац му више под цреп не сврати
Од оноликог дома
остала кућа тек пуста кућа
тек нумера под капом небеском

Онај фрижидер нагојени
и рачунар неотесани
луде микроталасне краткоталасне
с висока ме гледају
Никакав си цимер кажу
џибер препотопни
Брукаш нас ни кирију не плаћаш лају
прете из куће има да летим

А не виде
већ јесам дом сам обескућен
И јесам већ јесам кућа сам бездомна

КОСМОСУ

Не бих да сам на твој месту
богови људи ветрови мора
неба и траве
сви те ето напустише
И тек ће те

Између две ватре
између живота између смрти
голо залегло сладострашће
бајна чеда будућности

Ваља хаос овај распетљати
паству бранити од гојазности
с кибернетиком се надмудривати
савести туђој грижа бити

Не бих да сам на твој месту
Самом себи
себи космос да будем једини

у вртлогу велеграда

ЕРОС ГРАДА

Бандере у фалусном строју
варниче у екстази

Распојасани ћошкови
слепе улице траже
дуж кракатог асфалта

Мртву тишину пробудили
реш печени пољупци
То надобудне венере
смртнике своје хране

На путеним клупама
воде се битке за часна дупета жена
са задњим намерама

Семафори намигују
случајним пролазницима
својим крвавим стакленим оком

Бучна подземља силују
наивну савест дана

УЛИЧНИ ПРИЗОРИ

Ту и тамо трава без земље
човек без људи

Овде и онде земља без неба
човек без сунца

И небо без птице
а човек без крила

И птица без песме
а човек без душе

Земља без људи
сунце без неба
птица без крила
душа без песме
песма без речи
реч без соли
со без хлеба
хлеб без руке

И ту
и тамо
и тамо и овде
и овде и онде
и онде и тамо
и овде
овде

ПРОСЈА

Посади руку
никне му насред трга
Зна занат занат столетни

И гледаш расте
кроз пљувања псовке
кроз уличне срче измете посеће
израсте на шиљатој буци града

И видиш цвета
без друге руке рука му цвета
процвета од туђе милостиње
Зна занат занат столетни

И наједе се
паркова ђубришта тротоара
сопствене глади сита се наједе
рука просјачка

Па опет гле
гладна живота

ПОТКРАДАР

Воли

воли свој позив
поткрада с љубављу
Невин а вин пред законима
пред суђајама белосветским

Обично врати се
са нечијим сном у зубима
са главом својом у облаку
руку пуних туђе чедности врати се
обично
О слатка су то пировања

Некад се богме и не врати
буде у туђој савести ухваћен
Вежу га вежу ланцима исхране
баце га гурну у циркус таштине
у арену га крваву баце

Па ипак
себи кад дође
пече ли га гризе бодe ли бодe
срце ли му напослетку срце прободe
правда та неправедна
Све му тако
тако наопако
себи кад дође

Вин пред светом
пред свима вин
невин пред собом

РАСПРОДАЈА

Царским резом жудње
ташне се порађају
Фрцају оштрице цена

Под свевидећим оком реклама
буђелари крваво кмече

А булевари ко весели очеви
пред радњама нацврцани
принову чекају
Љуби их тата
трошну чељад љуби
љуби крпице своје таште

Са трњем под мишком
са звездом у корпи
кућама грабе купоротке младе
маме печене

Топли дочек
приредиће редом
ујаци прихода
стрине расхода
најужа родбина штедрих књижица
Крпеж и трпеж
офингером светим
дечицу крпену крстиће

И свима срца пуна празнине
И свима баш свима
празни џепови

ЗОЗОН ПОЛИТИКОН

Воли плаво црвено
воли танко дебело
пости мрсно мрси посно
све му иде баш му иде
Људина је то

Трпеза сна
јеловник му облицава
предјело
од данас до сутра
главно јело
грабеж свакодневна
као прилог
роткве стругане
А за дезерт нема шта нема
свеже принцез-крофне демагошке
вруће штанглице за интелигенцију
ледене реформе слатке бомбице
за младеж зна се облице плишане
нема шта прсте да полижеш

Утроба му мисли вари
залогаји залаптали главом
данас пресит вечно несит
никад масне прсте да упрља

Људина људи
људина је то

БИТИ ЛУТКА

Није лако није кажу
бити лутка

Има главу о зид лупне
очи има у рупу бупне
уста има а реч не прозбори

И руке
па вечно туђост грли
и ноге
па туђим стопама гази

Једни кажу није није
није лако лутка бити

Ипак лепо је кажу други
шкљоцну те цмокну шминкају мазе
пазе шта ћеш како и куда
И која ти глава најбоље стоји
и да ли ћеш с кожом или без коже
све се може може кад си лутка

И неко увек за тебе мисли
и неко увек за тебе збори
А сви баш сви
сви би са тобом да се играју

НОЋНА ПТИЦА

Обданице му каже
крпе и закрпе
а ноћ свака одело ново
И ништа му није ситније од звезде
и ничег му ничег крупнијег од ноћи

Прехраниће се каже
брзим кораком те ве мраком
дежурном службом кафића
Ноћ му ноћ дође дан

Ујутру
кад уситни сате
из душе кад испрати
успутне пољупце осмехе без лица
кад напусти асфалт што превиђа траг
улични шмрк ће ионако опушке снова да почисти

И све што звецка по цеповима града
кључеви подземља
карике лутања
јабуке раздора
крхке кованице времена
опет ће му опет у сумрак расванути

Из дана у дан
свиће му ноћ
само ноћ

ВОДОСКОК БУДУЋНОСТИ

Фабрике здравог семена
диме у самодовољштини

Клацкају се
маљавост хоризонта и
крутост намере
Брекће крв у погону нагонском

Леве заборавиле лево
десне десно
у забректалом међуножју

И ево
над привидом среће
пршти водоскок будућности
Понеку кап платиће
потоњи зиготи

У леденом мраку милионском
има томе сведока
некад неком
и сване

mpazap

ПОТКОЖАР

Има један
свој није
Други му под кожу зађе

Онај плаче
овом срце клобучи
Онај срећан
овом душа пева

Ако му се под кожом копрца
помисли рођена ћуд му копрцљива
Ако му поспан под кожом зева
ма и чио у крпе се вуче

Каже твој сам
јер свој нисам
ти ми дођеш једини ја

Тако то двоје
под једном кожом
под једним кровом

Један кућа
други скућен

ПОСТАНИК

У почетку
бејах ја
са длановима од звезда
челом од неба

А онда све друго

И месо чуђења
па кости заума
те удови бескраја

И точак мислећи
пут да му изнађем
И ватре провиђања
кремен да ми искамче
И крвна зрнца речи
ваздухом мојим да се огрлате

И свет
да му чуда премерим
чудима имена да измислим
И богу и глисти и смеху и страху
да им удахнем зерицу постања

У почетку бејах ја човек
и човек бејах
напоследку

И знам
на неком другом почетку
опет ћу памети својој
да искрснем

ЛУЧАР

Као прво
лепо је играти се ватром
од потребе суште не можеш умаћи
Па сад искра или гром
свеједно не траћи никад то мало жара

Запали
сумрак час
трен макар запали
и заборава на али на али али

Опрљи
месо своје опрљи дах опепели
суштом сушком потпали
ту ватру у себи

И сви ће рећи
гле какав пламен
И кусаће боју музику речи
облаке умне што изваја страст
Али нико
нико ватра да буде
те ко ли ико ли осети ту сласт

И зато кажем запали
лењи разум запали
плошност своју снену загреби

И кажем буди
кремен кресиво буди
изнађи ту вагру
распламсај
у себи

СНОВАР

Златни прапорци
роје се за тобом
водиш јаву на испашу

И док стадо отаву брсти
ти се ево у небо стронтаваш
кроз рупу разума
грезнеш горе
у облаке

На дну рупчаге небеске
светлост помрсила боје
црно се бели бело црни
а ти шарен
час пастир јаве
час вртлар сна
Живети сањати
дође ти исто

Небо је кажеш плодно
земља јалова
и сејеш
У плаву земљу сејеш сејеш
и цвет без корена
и мирис без цвета
и корен без земље сејеш

Из снова ти ево
стварност клија
Твоја стварност
од стварности стварнија

ПРАГОБИЈА

Веран си видим
образу своје
и дужици ока и угрушку крви
кожи својој веран

Денеш се иглен
кроз сопствене уши
уз бубне опне вереш
низ нервне зидове клизаш
најтање своје прагове обијаш

Иза зебње
топлина ти хукће
иза лажи
истина лаје
иза краја
бескрај ће да преде
Не заводе те
лепооке крајности

Уши чуљиш
себе да опчујеш
Очи шириш
себе да сагледаш

Од главе до пете и лево и десно
сваки ћошак у себи си помео

Од себе до себе
кажеш сав свој

ЖИВОЉУБАЦ

И лажно око
и пластични језик
и рај вештачки
о клин качиш

У једном цепу ти хлеб
у другом со
теразије гостољубне
за ход по жици смисла

Љубав твог живота
Живот
дланове ти разгрлио
Из левог прокљуцава сладорог обиља
на десном се пилећа радост пропиње
Кажеш
живот
а помислиш све
и реч и мрав и жена и птица
Кажеш
живот
мислиш чудо
чудо мислиш чудо над чудима
И кобила туге и ждребац среће
њиште ти загрудно

Ни смрт на тебе
жива не сме
на тебе тако живооког

Кљусину твоју
и деца ће твоја да јашу

МЕРАЧ

Прво си мали
онда растеш
растеш и растеш и кад порастеш
угледаш себе како си мали
Срце ти кликер мозак ти чворак
не знаш шта ћеш
нигде те нема
О ти велики мали па мали

Тада редом
почнеш да гледаш
да мислиш да желиш
да волиш почнеш
И порастеш
и себе надрастеш
И пуно ти срце и велика памет
разум онолики

А онда гле свет мали
свет великих а свет мали
и све мало у њему велико
и свако велико мало па мало

И питаш се питаш
шта ћу ја велик у маломе свету
велик овако у маломе свету
шта ћу ја у маломе свету

у свету малом па наопаком
И отпутујеш
нађеш велику своју маленкост
малену своју великост

И самом себи будеш мера
и себе собом премераваш
И опет велико буде велико
и мало
мало

НАДНЕБАН

Говоре
с памети сишао
а ти кажеш
с неба

Није Земља твој завичај
нису људи твоји рођаци
они људи а ти човек
друга је то кажеш сорта

Над пучином си ево
кућу подигао
По раскеженом хоризонту
погледи се твоји мресте
тражиш ли тражиш груду своју космичку

А рибе ће мрежу да ти прегризу
а сидро ће муљ да ти прогута
И вилице водене
до последњег сунца
све ће да искапе

Небо ти о концу виси
хлапи над понором мора

А ти верујеш
и над небом верујеш
небо

НЕДОГЛЕД

Мере ме уздуж
гледају попреко
калуп по мери траже

Дохвате стомак
помисле глава
дотакну главу
повичу реп

Брусе плећку
задњицу леме
варе руке
зубе тестеришу

И ваде аршине
и мерарине
и мука је кажу све то да стане
Палчеви муцају
грцају стопе
ропћухвати
сежњеви да оседе

Меркају вагају
не извагаше
Плету клепају
не склепаше

ТРАГАР

Има дана када се пењеш
пењеш се пењеш грабиш да стигнеш
оно што се не може стићи
пушчано зрно речи гвоздену вилицу страха
паучину наде

И знаш добро ти добро знаш
на правом си путу да изгубиш трку
Па опет се пентраш и пентраш и пентраш

Кад нема ти ђона ни ногу ти нема
нити има земље под тобом
Пењеш се пењеш и чудом се чудиш
запео прст на чело да пође
Кад нема ти чела ни прста ти нема
ни чуперка ни ока ни уха
А ти се пењеш и пењеш и пењеш
и останеш сам са собом без себе

И помислиш
куда то пођох да изгубим себе
скврчен сав у ђавољу пету
и сетиш се Ахила брата ти Сизифа
и буде ти лакше

И питаш се питаш
и кад ли ћу стићи и да ли ћу стићи

и шта ли ћу наћи и да ли ћу наћи
и како назад кад нема ни назад
И помириш се Не постојиш
све је сан јалово тражиш
Мислиш нема ме нема и боље што ме нема
са главом лудом и гладним стомаком
и заувек бићу трска што сања
и скрасиш се

Кад куц-куц Има ли кога
сине ти лице кроз сопствене очи
и где пред собом угледаш себе
О какав сусрет
Као да срео си далеког претка
и драго ти и није ти драго
посета дође у незван час
Па се грлиш па образе штипаш
руке стежеш десну левом леву десном
Ноге се крсте ђонови цокћу
рамена поскакују све изнад главе

И схватиш
нема ти краја и нема почетка
И ништа кад не нађеш
нађеш себе

УСЕНАК

Гледај
израсле ми уши
Слушале слушале
све су чуле
ништа чуле нису
А шта да чују

И очи ми ево никле
Гледале гледале
свега нагледале
ништа не видеше
Шта и да виде

Од сувих речи
уста ми цветала
Причала зборила
све рекла
ништа не казаше
А коме да кажу

Нису то моје уши
нити су моје очи
нити су уста моја
Дању сенку уходим своју
у сумрак мисао своју гланцам
мудрост да не окаљам

А моје су уши лево од слуха
очи моје десно од вида
уста ми моја иза речи

КЛИНАР

Клини се
по беспућу
Макне се лево
путеви се испрућише

Клини се
по безнађу
Десно се мало макне
наде му се размилеле

У бездану се клини
Поскочи мало до неба
висине му се крилима размашу

И клини се клини
по свету се клини
у правдама црним истинама белим
У људима ко у сену
себе тражи клин злаћани

Па све мисли
гле и ја сено
А није

ЛУТКАР

Знам
лупнем ли
дланом о длан
лутке моје лепе
дрвене сламене папирне ланене
дотрчаће
и без ногу и без руку и без глава
И размилеће се слепе даскама
од сна до јаве
разгаћене ми памети

И редом покупиће
мој мизансцен
моје костиме
све конце моје
сав пудерај мој
све над свим има да покупе
да ме скрпе

И завеса кад се дигне
сакате зракате лакате бахате
лутке моје лепе слепе
знам о знам
и без усана
и без језика
и без гласа и без речи
ћутке мирно
мене ће заиграти

САМОТАР

Сакупим у једно око боје дана
жарружу житорепу васзелену небородну
Сакупим у друго све таме ноћи
срк земље брк дима сув мрак
И зрно соли и кап кише и зуб леда
под језик
Ионако ми самотање у малом прсту

Закуцам онда посред чела закуцам
куцам куцам куцам куцам
све док се не отвори
Кад ми се отвори
ако се отвори
одрешићу мук
задићи капке заумља
одложити све покућство и тада
у кући без крова
у соби без зидова
у ћошку без ћошка
завапићу
И себе
и себе се хајде окани

Немаш никог
никог
А као да имаш
све

ПРИЈАТЕЉ

Под челом твојим
моје мисли се трукцају
Слепи сам путник у твом самотању

И глава у торби
и тачка ослонца
и око на леђима има да ти будем

Зидовима твојих речи
пузавице мојих ушију цветају
Чујем те док ћутиш

Ако ми трн у око забаса
ти га у звезду праметнеш
Ако самоћа за тобом појури
врата јој замандалим

На једна се уста смејемо
на једне очи плачемо
волимо истим паром ушију
Један је кров над кућама нашим

Ево ме у хлебу
у соли ме ево
Истим тањиром
кашике наше веслају

ОГОРАК

Молим те
када ме свет натруни трулим
кроз зубе ме процеди
Пљуцни ме гњилог прегњилог
трулеж је зрелом праг

Кљуцни ме потом у кост
под ребро прометејско кљуцни
Јетра је моја свету вечера
стена њихова постеља моја

И запуши о запуши
опоро моје дно
до последњег талобаг запуши
Док себе плавим у себи да се не удавим

И после свега
ако се и после свега излијем
излијем преко стрпљивога ведрa твог ћутања
молим те спаси ме
спаси ме спаси до последње капи ме спаси
не дај да се улијем
у мрављу реку

ВИДАР

И сало безбрижлука
и товљени поглед
и лојану душу
све сам отопио
Из главе одувах забленуле заблуде

У крто ухо уливам
љуте суштине свемирске

И ћутим
као пањ као риба
као празно корито ћутим
Усред ларме општег тока
тихост у себи да разбудим

Прозборим ли на таште срце
нема лека моме варварлуку

Ако ли се чудом у чуђењу нађем
онда сам се знам
извидао

ШЕТАЧ

Луташ парком
одлуташ са ушима лишћа
у сопствену шарену одсутност

Нагазиш
гранчицу суве истине
кажеш тишини да заћути

Приђеш онда небу
небу изнад млаког сунца приђеш
приђеш на прстима
И пазиш
да те не нањуши лавез ветра
да те зуби кише не осете
у бетонској авлији

Разгрнеш ли васиону
даљине ће ти очи отворити
Тад у најдаљу даљину да скочиш
као у рођено море крви

А потом мирно
на некој клупи
сит се са звездама наћаскај

ЉУБНИК

Ишао слон улицом Наше Љубави
и прегази црва црвљивог
и шутну јабуку црвљиву
и растера ждераче Љубави Наше

И кљовама преора
зидове завидне
баласти таштине
коров седмоглави
све пороке Наше Љубави преора

И сурлом засеја
петарде смеха
пољупце-клице
зрневље брижно
све нежности Љубави Наше засеја

А онда уђе
уђе на прстима
у снове у чежњу у занос нам уђе
уђе у љубав Наше Љубави

Љубав Наша
сад има Памћење
а ми имамо
Нашу Љубав

ВРЕМЕСЛОВАЦ

Помазио си казальке
поцупкао сате
ушушкао календаре
На починак пратиш пустиње временске

Одврнуо славине
топлу за прошло
хладну за будуће
на једна уста обе гргољају
светечесветечесветечесветече
Пени се купка
купка свакодневна

Трептајем ока памћење умиваш
Сећаш се био си ко све ниси био
и знаш тек има да будеш
А опет јеси
јеси ти

Са дна дана
мудрост предачку грабиш
вечност искушаваш

А јуче
а јуче и данас
а јуче и данас и сутра
пред тобом роје се обездани

НЕРОЂЕНИ

Страх
страх ме
страх ме да се родим

Кажеш
имао бих
и крв и месо и кости и кожу
плус главу
главу под косом небеском

И дане и ноћи и месец и звезде
плус земљу
земљу под ногама

И мајку и оца
и живот бих имао
живот кажеш човечији

И све оне ситне ствари
и све оне крупне ствари
што над земном утробом расту
имао бих кажеш имао

Па опет
бојим се
да неки туђи сасвим туђи
живот не проживим

живи светир

ПРАПОЧЕТАК

Прича се
пре уранка урани
и пре ветра дуне
и пре зоре цикне
роди се пре рођења

Кажу
гланца орбите
закива сазвежђа кажу
црне рупе крпи
космосе крчи
руку под руку са белим патуљцима

И знају
вештак је Прапочетак
нико га не чује
нико не дозива
нико не види
нико не нањуши
не наслути нико
И нико баш нико нико нико нико а увребаће га
вребати и увребати
насред свемира
главу му одрубити

Тако
од Прапочетка
барем почетак буде
безглави

ДРЗНИК ОВОЗЕМАЉСКИ

На прсте се пропињеш
и певаш ли певаш
ни небо ти кажеш није до колена
Звезде се кокетно кикоћу твојој маленкости

Дозна ли мрак
да му комете златорепе заводиш
неће ли црне бруце да наоштри
неће ли носину да ти посече
Ниси уштап
па сребрним мигом
тмину да му зачикаваш

Враћај се брже у гнездару своју
док те мала кола не прегазе
док те велики медвед не нањуши
док ти лира не просвира главом
Враћај се
од таме ослепећеш

И не бунцај
не бунцај блатне ти капи рођене
тек расту уши за твоју песму
И не бери
не бери звезде те зелене
зреле нек ти у зреник падну

КОСКА БЕСМРТНОСТИ

Какву нам то коску увалише
вучице животворна
Њушке нам сладила у земљу пропала
ни ти ни ја да је нађемо

Њушили смо вечност
ископали време
Ловили бескрај
а простор уловили

Тамо горе и крај и бескрај
и број и безброј и све и ништа
Тако је кажу међу космичким струнама
мртво и бесмртно

А код нас
знамо како ствари иду
прво сисаш палац будућности
потом те млеко прошлости храни
Иста ће рупа иста да нас глође

Ти си клупко
што се одмотава
ја врч који се пуни
Ко сву мудрост да попије
ко да вечно тебе одмотава

Него хајде
да се ми лепо
у родну своју кратковекост вратимо
Свако своје месо да оглође
свако своју вечност да кусне

СОЛНЦЕ

Лизнуло је свој плави очај
преварило жлезду мрака
мајку своју звездану маглину
У вир простора у матицу трена
златне је кошуље своје хитнуло

Ни хелијумске сестре
ни водоникова браћа
нико га више није могао дозвати

Небеско камење и сад га куне
зар жижак тај журави зар пашче то зракато
зар онакву плавост да љуби
Па проклињу изласке све његове заласке
свих триста шездесет и пет

Звезде роспије никад да прежале
што се праху том бедном подало
Зар облица кепава она блатна
зар она онакве пеге да мази

А звездано момче
у понору заиграло
Живот око себе завртело

О кад би могло
барем још једном
малу своју плавост да загрли
да је обгрли са свих страна
као у она времена птоломејска

ИСПОВЕСТ СУМРАКА

Тражио сам своје сунце
по крововима света
на жеженим пољима
у плућима ваздуха недисаног
Нема
кажу нема га

Зађем у сваки затон
питах сваки сутон
куцам браћи на врата
Нема

Кад ето ти
звезде обесцрњене
Мрак ме каже мрак ме мој напустио
коме да синем
мачки што лаје
керу што псује
зар оку слепачком
Коме

Мени
мени кажем
мрак сам расунчани
Мени да не лутам
крововима света
жеженим пољима

збрчканим лицем времена
Мени звезду своју да љубим

И ето
у пуста предвечерја
у бесана праскозорја
у свеопштем мраку нагизданом
једно другом засијамо

ЧУДО

Било једном једно чудо
чудо невиђено

И једнога дана
оте се чуду
зачудност гологлава
И зачуди се чудо чуду
и зачуди самом себи
одело рече не чини чудо

И збаци са себе крпице таште
уображени накит
самољубно руменило
све са себе чудо збаци
рашчуди се чудо
Боље зачудан каже него чудо

И врати се под кожу своју
и врати се врати у повојке љубљене
врати се чудо
своме чуђењу

ИГРА НИШТАВИЛА

Ја свемир

све баш све свет свој ти откривам
ти га ништичав ништице једна
опет ничим у ништа утуткаваш

Да црну рупу ниси вечерао
или те нула нека завела
кад сам за тебе пуко ништавило

Ти си нико свуда те има
ја свемир а нигде ме није
Нећу да играм те црне жмурке
бројим безброј а ти клиснеш
па све спискаш на трошне спискаш дрангулије

Ако без света све хоћеш
ништа ти се баш ништа пише
И лавеж ће звездани да те испраши
и ветрови сунчеви да те одувају
Лепо ти каже твоје ништавило

Избаци ништице из те главе
још и главу да ти не смажу
Где ћеш после
где црни ништавко
где себи главу да пазариш

ЗЕМЛА

Буди се буди
векна осунчана
мрва свемира

Ко је месио ко пекао
нико не зна
кога се тиче
Неко за сваким свако за неким
комадом граби
зевају земне вилице савести

И сатрапске носине
ничице локаће
мирисе насушне
И неки ће срећник
успут са кором звезду да загризе
Свако о своје хлебу сања

Једино још у руменим окрајцима
пупи невиност чуђења
цакли се со провиђења

Буди се буди
векна земљана
мрва свемирска
Од сна се хрсковог свог не раздваја
час заплочи на оклопу корњаче
час на плећима циновским копни

У сунчаној вртешци
једина запевала

случај љубве

ИГРА ЉУБЊЕ

Израстао си из своје коже
Гледам те свађаш се са облацима
свађаш
мудрујеш са звездама

Окраћала ти плавушна кошуља
Пушташ бркове до земље
мом задивљеном погледу
Хоћеш да будеш тата
мојим дугим корацима
Хтео би реч за моја уста

Окапаваш над бескрајима
само због мојих очију
Висиш над провалијама
само због лутака у мојој глави
Голицаш ми поспану пажњу
као травка на самрти
Довијаш се мојој затрудненој души
као ветар кишним капљицама

Баш си смешан
Нећу те ни погледати

У СНУ

И питам те снену
откуд се знамо
из оближњег ли бескраја
из куле од песка
из парка несанице можда
откуд

Кажеш
знаш увек сам каснила тамо где ме нико не чека
Кажем
знам и ја журим тамо где никад нећу стићи
У сну је све логично логично

Питаш ме откуд ми овде
да нисмо у туђој глави у туђој кожи
у туђем сну да нисмо закључани
Можда се други неко нашим сном сад шета

Бунцали смо бунцали
рекла си доста ми је за јуче живота
идем данас мало да сањам
И пренео сам те преко реке и жала и жалила си се
сва ти се коса од меденог сна улепила

И тако ходамо обалом ходамо
дланови нам се зноје од ћутања
И не знамо откуд се знамо
нити знамо откуд се не знамо
и ништа баш ништа не знамо
осим да знамо се
одувек

♀

У СЛУ

И питам те сненог
зар због мене
кртичњак у звезду звезду у ноћ ноћ у дан
и кишу у цвет
и муњу у сунце
И ветру правац
и птици песма
и земља трави
зар због мене

Био си
шта све ниси био
Прво својеглав аксиом мог срца
потом
пожар мојих мисли пожар
и вода
вода у пустоши мојих дланова
И Епикуров врт и пупак света
и Хегелова сова у сумрак био си

И питам те сненог
шта тражиш нестваран
а стваран тако
под капцима мојим

Кажеш
чекам те
у сновима живим

А ја те молим
и молим те молим да будеш јава
јава за мој сан

ПРОХОДАО САМ

Не шалим се
Мисли ми се у твоје мисли уплеле
зунзарају беспомоћно као мушице
у паучини мог мозга

Не шалим се
Зрак ме космички у чело погодио
тамо где спавају сва моја ја где спаваш сва моја ти
не шалим се

Свет ми над главом виси
као наивном Дамоклу мач
као секира над цепаницом
Зову ме буди Дон
онај Кихоте од Ла Манче
а ја љубоморни Отело
грешни Фауст
јадни прут што заборави да некада беше шума

Не шалим се не
Мени се памћење окренуло наглавачке
свет постоји од када те угледах
Проходао сам на литици твога погледа
проговорио у освит твога осмеха
прва реч била је
твоје име

Не шалим се
то су смртно озбиљне ствари
Једна је кап на мом длану
ти

НЕКА БУДЕ ТО МАЛО ВОДЕ НА ДЛАНУ

Па нека

нека путује свет на грбачи васионе
нека гази по себи по душама туђим
нека се хвали својим имањем
Ја немам ништа
ништа осим
себе

Свет и ја одавно се посвађасмо
Не знам како да будем они не знам
знам само да будем
ја

Умем да будем ја
у теби ја у себи ја
у нама да будем
то умем

И немам ништа ништа осим себе
и никог осим тебе
немам никог никог никог осим
нас

Зато нека
нека буде то мало воде
ту на твојм длану та кап
нека буде

С ПУТА

Враћамо се с пута
оног неповратног
У једној смо кожи у једном погледу
у једном једно
А опет свако своју кап носи
на длану

Шетали смо парком
на клупи још осмеси наши се грле
низ тобоган увојци твоји пролете
у љуљашци запева занос пустоглави

Врлудала си тајнама
пустим жељама махала
са бившим се паметима својим руковала

Изљубисмо се са првим пољупцем
старим знанцем
на чупавом степеништу нашег кућерка

И липу смо нашу на путу срели
па јој образ уз кору прислонили
па јој ветар у лишћу мазили
па јој гране гране јој чешљали
гране са којих смо некад цвркутали

И знаш шта
Сећање је најдивније време
најнежнија празнина
Сећање је
восак за наша крила
О колико дуго летимо

КОСМОС У ТВОЈИМ ОЧИМА

Нисам се разумео у дане
ни у године ни у столећа

Нисам се разумела у пролећа
ни у лета господња зиме

Нисам се нисам разумео
ни у климе суптропске поларне
ауроре бореалис
ни у месечеве мене осеке плиме

Разумела се нисам
ни у космичке струне
у кваркове маглине сунчеве пеге
припеке жеге у суше у кише
у ветрове руже
у гром кад груне

Не нисмо нисмо се разумели
у облаке што круже
у морске струје наутичке миље
у екваторе меридијане у етар у биље
ни у ваздух ни у птице

Једино кад гледам твоје лице
као да постојим
као да ме има

Зато што под челом ти мислим
под обрвом трепћем
зато што шетам твојим погледима

И чему онда месец звезде сва ова лета
чему сунца жар планета
и пролеће чему и јесен и зима
Није ли космос није ли сав ту
у твојим и у твојим
у нашим нам очима

БЕЛЕШКА О ПЕСНИКУ

Оливера Урекар рођена је 1973. године у Београду. Пише поезију, приче, есеје. Поезију објављивала у књижевним часописима, а приче у зборницима кратких прича. Приредила антологију најлепших одломака из светске књижевности под називом НАСМЕЈАНИ ВОДОСКОК. Лауреат је Октобарске награде града Београда за поезију. Бавила се новинарством. Аутор је бројних радио-емисија из области културе.

Живи. Воли. Мисли. Ствара. У малом месту крај Београда.

САДРЖАЈ

СУДБИНЕ

ТЕЛЕВИЗОР	7
ТЕЛЕФОН	8
ЧАСОВНИЦИ	10
ЏЕП	12
ЛОПТА	14
ЦИПЕЛЕ	15
КОЛА	16
РУЧАК	18
ДОМ	20
КОСМОСУ	22

У ВРТЛОГУ ВЕЛЕГРАДА

ЕРОС ГРАДА	25
УЛИЧНИ ПРИЗОРИ	26
ПРОСЈА	27
ПОТКРАДАР	28
РАСПРОДАЈА	30
ЗОЗОН ПОЛИТИКОН	32
БИТИ ЛУТКА	33
НОЋНА ПТИЦА	34
ВОДОСКОК БУДУЋНОСТИ	35

ТРАГАР

ПОТКОЖАР	39
ПОСТАНИК	40
ЛУЧАР	42

СНОВАР	44
ПРАГОБИЈА	46
ЖИВОЉУБАЦ	48
МЕРАЧ	50
НАДНЕБАН	52
НЕДОГЛЕД	53
ТРАГАР	54
УСЕНАК	56
КЛИНАР	58
ЛУТКАР	59
САМОТАР	60
ПРИЈАТЕЉ	61
ОГОРАК	62
ВИДАР	63
ШЕТАЧ	64
ЉУБНИК	65
ВРЕМЕСЛОВАЦ	66
НЕРОЂЕНИ	67

ЖИВИ СВЕМИР

ПРАПОЧЕТАК	71
ДРЗНИК ОВОЗЕМАЉСКИ	73
КОСКА БЕСМРТНОСТИ	74
СолНЦЕ	76
ИСПОВЕСТ СУМРАКА	78
ЧУДО.....	80
ИГРА НИШТАВИЛА	81
ЗЕМЉА	82

СЛУЧАЈ ЉУБВЕ

ИГРА ЉУБЊЕ	87
У СЛУ	88
У СЛУ	90
ПРОХОДАО САМ	92
НЕКА БУДЕ ТО МАЛО ВОДЕ	94
С ПУТА	96
КОСМОС У ТВОЈИМ ОЧИМА	98
БЕЛЕШКА ОПЕСНИКУ	101

Оливера Урекар
ГЛАНЦАЊЕ СУМРАКА

Издавач
„ORPHEUS”

За издавача
Андреј Радуловић

Корице

Коректура

Припрема
Јасминка Ловре

Штампа
Daniel print

Прво издање

ISBN 978-86-

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

УРЕКАР, Оливера

Гланцање сумрака / Оливера Урекар. - 1. изд. - Нови Сад :
Orpheus, 2012 (Нови Сад : Daniel print). - 99 стр. ; 21 cm. -
(Библиотека Дела / Orpheus, Нови Сад)

Тираж. - Белешка о песнику: стр. 101.

ISBN 978-86-

COBISS.SR-ID